

se za podlago osebnemu davku vzame čisti katastralni dohodek, da kmetje ne bodo imeli sitnosti z naznanjevanjem svojih dohodkov. Ko so še trije drugi govorniki govorili v enakem zmislu, je shod soglasno odobril te nazore. Celo tisti so zanje glasovali, ko so poprej hoteli vse nekaj drugega vtihotapiti, pa se jim ni posrečilo. Shod je sklenil v tem smislu peticijo na državni zbor in poljedelsko ministerstvo. Drugo leto bode zopet shod in se bode posvetoval o predlogih poljedelskega ministra glede na organizacijo kmetovalcev.

Kmetijske raznoterosti.

Čaj ob črnem morji. Blizu Batuma začel je neki posestnik saditi čaj. Čaj sadil je v dolini, ki je zavarovana proti mrzlim vetrovom. Sprva je zasadil 5000 grmov, ki so zrastle do 3 čevlje visoko in dali blizu 100 funtov semena, ki se drugo leto vse poseje. Prihodnjo pomlad bode prvo branje čaja. — Na Češkem je pa neki posestnik blizu Chrudima začel saditi čaj in to tudi z dobrim vspehom.

Kako se popravi zasirjeno mleko. Znano je, kako neprijetno je, če se gospodinjam zasiri mleko, posebno, če nimajo drugega pri rokah. Tako mleko se popravi, če se vanj dene nekaj sčiščene pepelike (potošlja) in se skuha.

Poučni in zabavni del.

† Grof Hartenau.

(Dalje.)

V Varni so ga slovesno vsprejeli ruski komisar Dondukov Korzakov, ki je do tedaj vodil upravo bolgarije, Cankov in več bolgarskih deputacij. Iz Varne je potoval preko Ruščuka v Trnovo. Povsod mu je narod prirejal slovesne vsprejeme. Dne 8. julija je knez prisegel na bolgarsko ustavo pred velikim sobranjem v Trnovu. Dne 13. julija je knez prišel v Sredec, kjer je bil seveda slovesen vsprejem.

Kakor smo že zadnjič omenili, knez ni govoril nobene slovenskega jezika, le ruščino je nekoliko lomil, ko je prišel v Sredec. Sedaj se je začel učiti bolgarščine, in se jo je še precej hitro priučil. Pisanih bolgarskih rokopisov pa precej dolgo ni mogel čitati in tudi po naglasu se mu je dolgo poznalo, da je Nemec. Celo za občevanje s svojimi ministri je precej časa moral imeti tolmača, ker mnogi francoščine in nemščine niso razumeli. Knez je imel pri sebi štiri Nemce. Ruske in bolgarske pobočnike je prevzel od kneza Dondukova. Pisarna, katero je sprva vodil Stojilov, bila je popolnoma bolgarska.

V Sredci je knez občeval z mnogimi ljudmi. Dopoldne se je bavil navadno z državnimi posli, in vsprejemal razne osebe, popoldne se je vozil na sprehode. Tudi plesov, veselic in poedin pri dvoru ni manjkalo. Knez je nosil vedno vojaško obleko, civilnega v Bolgariji nikoli niso videli. Po letu je bival v Varni, Ruščuku ali pa v samostanu Rilo, večkrat je potoval tudi v inozemstvo. Za lov knez ni dosti maral. Pri prebivalstvu je bil jako priljubljen. Imel je pa to napako, da je bil precej zgovoren, in ni vselej premišljal, kaj da bode rekel. To mu je pa večkrat jako škodovalo, ker nikjer se bolje ne

razumejo na razne spretke, kakor v orijentu, kjer radi vsako besedo presučejo in napak tolmačijo.

Prva leta so bila nenavadno težavna in napake, ki jih je knez naredil, še dandanes v Bolgariji niso popolnoma popravljene. Marsikaj bi bilo drugače, da so bila prva leta kneževga vladanja bila drugačna. Knez Aleksander je prišel pač z najboljšim namenom v deželo. Ker je bil še jako mlad in se z upravnimi stvarmi poprej ni nikoli pečal, je umevno, da o civilnih stvareh ni dosti razumel. Dežela bi pa potrebovala skušenega in odločnega moža. Mladi knez se je pa dal preveč voditi domačim in tujim svetovalcem. Tako je bila odprta pot raznim intrigam. Zato je pa tudi jako menjal načela pri vladanji. Sedaj je vladal liberalno, sedaj pa zopet bolj strogo absolutistično. Bolgarija pa ni imela mož, ki bi bili sposobni za vladanje kneževine. Da je ob začetku bolgarske samostojnosti dobil v roke krmilo kak Stambolov, bilo bi v Bolgariji vse drugače, ker dežela bi ne bila postala torišče političnih intrigantov.

Knez pa tudi pri narodu ni mogel dobiti nobene veljave, ker ni imel lastnega premoženja in so vsi videli, da je navezan na kneževe dohodke. Bolgarski narod pa visoko ceni denar, kakor skoro nobeden drugi in torej tudi vladar, ki ni imel denarja, pri njih ni mogel ime prave veljave. Že s sestavo prve vlade je knez imel velike težave.

Že s sestavo prvega začasnega ministerstva so bile velike težave, posebno ker sta Cankov in Gešov bila drug drugemu jako nasprotna. Gešov je jako sposoben mož, Cankov je pa imel precej zaupanja pri narodu zaradi velikih zaslug njegovega očeta za narodno prebudo. Cankov je bil dalje časa v turški državni službi, kjer se je pred vsem privadil intrigovanja. Po posredovanji ruskega diplomatskega agenta Davidova je knez poklical konservativno ministerstvo. Ministerski predsednik je bil Stojanov Burmov iz Gabrova. Ta mož se je izobrazil v Rusiji in je bil najprej učitelj, potem časnikar in nato pa uradnik ruskega veleposlaništva v Carigradu. Potem so bili v ministerstvu še Balabanov (vnanje stvari), Načević (finance), Grekov (pravosodje), stari zdravnik in bivši profesor v Bukareštu dr. Atanasović (nauk) in ruski generalni major Parensov. Vidi se, da so knezu bili sprva voditelji Rusi. Ministerstvo mu je pomagal sestaviti ruski zastopnik in ministerski predsednik je bil bivši ruski uradnik ter bil naklonjen Rusom in vojni minister je bil Rus. Rusija je torej takoj sprva dobila velik vpliv v Bolgariji ter knez so pozneje še hudo čutili ta ruski vpliv. (Dalje sledi.)

Poučni in zabavni drobiž.

Ministerski predsedniki v Avstriji. Od leta 1848. je bilo v Avstriji 19 ministerskih predsednikov in sicer Kolovrat, Pillersdorf, Wessenberg, Schwarzenbeg, Buol, Rechberg, nadvojvoda Rainer, Belcredi, Beust, Karl Auersperg, Taaffe, Plener, st., Hasner, Potocki, Hohenwart, Adolf Aue spersg, Stremayr, Taaffe, Windischgrätz. Najdalje je bil Taaffe, je vsega vkupe ministroval 15 1/2 leta. Imel je še le 35 let, ko je prvi postal ministerski predsednik.